

 <p>DE DUITSCHE INVAL IN LIMBURG Augustus-October 1914</p> <p>DOOR DEN E. H. Jan PAQUAY Doctor in Zeden- en Geschiedkunde, Lid der Commissie voor Oorlogsarchief, Lid der Koninklijke Akademie van Oudheidkunde en der Koninklijke Commissie voor Kunstgebouwen, Pastoor te Heusden (Limburg)</p> <p>HASSELT DRUK. ARMAND SMETS 1920</p> <p>Uitgebreide herdruk 2007 Redacteur Kamiel Mertens</p> <p>SG Een uitgave van Studium Generale vzw</p>	<p><i>Oorspronkelijke uitgave:</i> Paquay, Jan-Berchmans: “De Duitse inval in Limburg - Augustus-October 1914”; Mengelwerk in 36 afleveringen in het “Limburgs Weekblad” (1919?); tevens in boekvorm bij drukkerij Armand Smets in Hasselt, 1920; (72 pag.)</p> <p><i>Uitgebreide heruitgave 2007:</i> Mertens, Kamiel (redacteur): “De Duitse inval in Limburg - Augustus-October 1914”; Studium Generale vzw, Balen, 2007; 258 pag; formaat A4, ± 100 illustraties; softcover gelijmd. (gewicht 0,900 kgr)</p> <p>ISBN: 978-90-76967-24-0</p> <p>Prijs: 30 € + verzendingskosten</p>
---	--

Over de auteur

Zie: Paquay Jan-Berchmans

Over het boek

Eerder bij toeval ontdekten wij in het archief van het Museum van het Kamp van Beverlo een knipselmap met een aantal afleveringen van het vervolgverhaal “De Duitse inval in Limburg”, in 1919 (?) verschenen in het toenmalige “Limburgsch Weekblad”. Helaas was de reeks niet compleet, er ontbraken enkele afleveringen. Helaas, want de lezing ervan deed ons opkijken: zelden zagen we een zo gedetailleerd en gedocumenteerd relaas over de maanden augustus tot oktober 1914 in Limburg. Nogmaals helaas, want de reeks was bovendien anoniem.

Pas veel later ontdekten wij, weer bij toeval, dat in de Koninklijke Bibliotheek in Brussel een oud boek bewaard werd met dezelfde titel, van de auteur **Jan Paquay**, die ons totaal onbekend was. Het werd in 1920 gemaakt door drukkerij Smets in Hasselt. Na enig opzoekwerk konden wij die auteur identificeren, het was voorwaar niet de eerste de beste: een priester, pastoor-deken van Bilzen, én doctor in de geschiedenis. Die details verklaarden waarom het relaas zo minutieus gedetailleerd was en van vele voetnoten voorzien. De man in kwestie was een tijdsgetuige met een wetenschappelijke vorming en de objectieve houding van de navorser: alle details werden gecontroleerd en gedocumenteerd.

Elke stad, elk dorp, elke wijk in Limburg waar de Duitse troepen doorgedrongen waren, werd dag-na-dag, zelfs uur-na-uur beschreven met naam en toenaam van de legereenheden en de bevelhebbers. Zelden zagen we zulke gedetailleerde en gedocumenteerde studie over Limburg tijdens de Duitse invasie van 1914. Vermits wij de voorbije jaren reeds één en

ander gepubliceerd hebben over de beide wereldoorlogen in de provincie Antwerpen en wij op zoek waren naar een degelijk werk over Limburg tijdens de Eerste Wereldoorlog, kwam dit boek als geroepen.

Niet alleen de Koninklijke Bibliotheek in Brussel, ook de Stadsbibliotheek van Antwerpen bleek een exemplaar van het boek uit 1920 te bezitten. Daar was de directie zo vriendelijk het ganse boek voor ons te laten scannen zodat we de ontbrekende pagina's konden overnemen.

Wij wilden ons niet beperken tot een loutere herdruk van het boek uit 1920, maar het een toegevoegde waarde geven door enkele inleidende hoofdstukken, enerzijds over de Eerste Wereldoorlog in België (als oriëntatiepunt), anderzijds over de auteur Jan Paquay: we zochten alle beschikbare informatie over hem bijeen en distilleerden daaruit een biografisch hoofdstuk. In bijlage hebben we bovendien een uitvoerige bibliografie opgenomen, zowel van de auteur als van de werken die in het boek geciteerd worden. Een andere bijlage is de "concordantietabel": de lijst van oude plaatsnamen met hun "vertaling" naar 2007. Tenslotte zochten we in onze uitgebreide bibliotheek over de Eerste Wereldoorlog naar heel specifieke foto's over de oorlog in Limburg en hebben daaruit een honderdtal exclusieve beelden geselecteerd, mét toelichting.

Dat alles bij mekaar maakt dit boek tot een uitstekende inleiding op een stuk woelige geschiedenis van Limburg in 1914, waaraan geen enkele Limburger met historische interesse kan aan voorbijgaan...

Inhoudstafel

Voorwerk door redacteur K.M.

- KM.1. - Voorwoord K.M. (2007): wie – wat – waar – waarom...
- KM.2. - Ter oriëntatie: de Eerste Wereldoorlog in vogelvlucht
- KM.2.1. - Hoe lagen anno 1914 de kaarten in Europa?
- KM.2.2. - België – "slagveld van Europa"
- KM.2.3. - Hoe had België zich voorbereid op een eventuele oorlog?
- KM.2.4. - De Duitse invasie in België
- KM.2.5. - Duitse "bijna-overwinning" – de loopgravenoorlog
- KM.2.6. - Organisatie van de Duitse bezetting (1914-1918)
- KM.2.7. - Voorbereiding van de eindstrijd
- KM.2.8. - Bevrijding en thuiskomst van de "afwezigen"
- KM.3. - Wie was priester Jan Paquay? (biografische elementen)

Jan Paquay aan het woord: "De Duitse inval in Limburg"

Voorwoord Jan Paquay (1919)

Deel 1: De inval – dag-na-dag

- 1.1.- De oorlogsverklaring
- 1.2.- Eerste opmarsch der troepen – Algemeen overzicht
- 1.3.- Eerste verkenningen (5-9 Oogst 1914)
- 1.4.- Groote doortocht der ruitery tot den Slag van Haelen (9-12 Oogst)
- 1.5.- Groote doortocht van 't leger (14-28 Oogst)
- 1.6.- Verdere bezetting van Maasland en Kempen (3 Sept. - 31 Oct.)

Deel 2: Algemene beschouwingen

-2.1.- De Duitse Oorlogsvoering

- 2.1.1.- Terroriseeren der burgerbevolking door
(Aanhoudingen – Bedreigingen – Brutaliteiten – Vernielingen – Brandstichtingen)
- 2.1.2.- Bij schermutseling, gevecht of belemmering van den doortocht: bloedige weerwraak op de burgerbevolking
- 2.1.3.- Voorwendsel: "Man hatt geschossen"

(Schoten bij toeval gelost - Schoten gelost bij 't voorbijtrekken - Schoten moedwillig gelost uit deugnieterij)

-2.1.4.- Willekeur en barbaarsch optreden

(Meêvoeren van burgers - Meêvoeren van boeren met karren - Burgers vóór hen opleiden als levend schild - Burgers in hunne verkenningen meêgenomen - Zonder reden dooden, op enkele verdenking en op wreede wijze - Antiklerikale razernij - Bestraffing van dorpen op voorhand - Bestraffing van geheele bevolking - Het stellen van onhebbelijke eischen - Verkrachtingen met geweld)

-2.2.- De Duitsche laster en zijne gevolgen

-2.2.1.- Verhalen van verzonnen gruwelen en hunne bestraffing

(Gruwelen bij 't vertrek der Duitsche staatsaanhoorigen uit België - Het ingebeeld Vrijeschuttersweezen - Legende der priesters-opruiers en sluipmoordenaars - Het verminken van gewonden)

-2.2.2.- Gevolgen - haataanvuring in Duitschland en in 't leger

-2.3.- De waarheid tegenover den Duitschen laster

-2.3.1.- De houding van het (Belgisch) leger

-2.3.2.- De houding van de bevolking

-2.3.3.- Houding der priesters

Nawoord door priester Jan Paquay

Bijlagen door redacteur K.M. (2007)

-B.1.- Bibliografie van Jan Paquay

-B.2.- Bibliografie redacteur K. Mertens (geciteerde & aanbevolen literatuur)

-B.3.- Fotoselectie 1914

-B.4.- Concordantietabel plaatsnamen Limburg 1914-2007

-B.5.- Kaart van Limburg met oude plaatsnamen (De Seyn 1925)